

Výkaz o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. 10. 2019

Pokyny a vysvětlivky k vyplnění

Líší-li se text či vysvětlivky uvedené na formuláři od těchto „Pokynů a vysvětlivek k vyplnění“, platí verze uvedená v „Pokynech a vysvětlivkách“.

Kdo výkaz vyplňuje

Výkaz vyplňují všechna zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy určená pro děti předškolního věku, děti ve věku povinné školní docházky i pro mládež po skončení povinné školní docházky zapsaná do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „rejstřík“), tj. dětské domovy, dětské domovy se školou, výchovné ústavy a diagnostické ústavy. Za každý uvedený typ zařízení se sestavuje samostatný výkaz. Výkaz nevyplňují střediska výchovné péče, která sestavují výkaz Z 34-01, ani zařízení, která jsou déle než jeden rok mimo provoz, ani zařízení nově zřízená, která k 31. 10. 2019 dosud nezahájila činnost.

Zařízení odešle výkaz do **11. 11. 2019** v elektronické podobě podle pokynů MŠMT a následně zašle na vědomí zpracovatelskému místu i výpis dat potvrzený ředitelem zařízení. Zpracovatelským místem je pro zařízení zřizovaná MŠMT přímo MŠMT, pro zařízení zřizovaná krajem, registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi nebo jinou právnickou nebo fyzickou osobou odbor školství krajského úřadu, v Praze odbor školství a mládeže Magistrátu hl. m., pro zařízení zřizovaná obcí nebo svazkem obcí odbor školství úřadu obce s rozšířenou působností, (podle § 28 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „školský zákon“). Příslušné zpracovatelské místo poskytne zařízení v případě potřeby metodickou a technickou pomoc.

Bližší informace jsou k dispozici na internetové stránce www.msmt.cz odkaz Statistika školství a dále pak Sběry statistických dat, Regionální školství, Výkonové výkazy řady S, Z, R nebo na <http://sberdat.uiv.cz/login> odkaz Informace.

Společné poznámky k vyplňování výkazu

- Hodnoty ve výkaze se udávají v celých číslech. Výjimka v oddíle X je uvedena v popisu tohoto oddílu.
- Zařízení může zpracovat k výkazu komentář, který bude obsahovat IZO a označení zařízení a bude potvrzen ředitelem zařízení. Zpracovatelská místa si mohou od zařízení vyžádat zdůvodnění i dodatečně. Při výskytu závažných chyb v datech výkazu nebo údajů vyžadujících zdůvodnění je vypracování komentáře podmínkou a je vyžadováno pořizovacím programem.
- Opravit výkaz lze **jen po dohodě se zpracovatelským místem** tak, že se celý (vč. nového výpisu s vyznačenou opravou) předá znovu.
- Odkazy na školský zákon se vztahují k textu účinnému k rozhodnému datu pro předávání dat výkazu.

Vysvětlivky k údajům výkazu

Jednotné záhlaví se skládá z řádku, určeného pro kódové vyznačení identifikací a klasifikací, a z textové části. Kódy a texty v záhlaví se v pořizovacím programu doplňují z rejstříku a resortních číselníků uvedených na formuláři nebo v těchto pokynech.

V **kódovém řádku** záhlaví se uvádí **resortní identifikátor zařízení (IZO)** uvedený v rejstříku.

Do údaje označeného ¹⁾ se uvede členění diagnostického ústavu podle věku dětí 1 místným kódem podle číselníku:

- bez rozlišení věku
- pro děti
- pro mládež

Tento údaj **vyplňuje jen diagnostický ústav**, ostatní zařízení tento údaj nevyplňují.

Do údaje označeného ²⁾ se uvede, jsou-li v zařízení zřízena oddělení pro nezletilé matky či oddělení s výchovně léčebným režimem 1 místným kódem podle číselníku:

- není zřízeno žádné speciální oddělení
- zřízeno oddělení pro nezletilé matky
- zřízeno oddělení s výchovně léčebným režimem
- zřízena obě speciální oddělení

Tento údaj **nevyplňují diagnostické ústavy**.

Do údaje označeného ³⁾ se kódově vyznačí, jde-li o zařízení pro děti-cizince či nikoli (§ 2 odst. 4 zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon“) 1 místným kódem:

- zařízení pro děti-občany ČR
- v zařízení je oddělení pro děti-cizince
- zařízení pouze pro děti-cizince

Do údaje označeného ⁴⁾ se kódově vyznačí, je-li zařízení mimo provoz (dočasně, ale dlouhodobě uzavřeno, zrušeno, apod.) (=A) či nikoli (=N). Ve výkaze za zařízení mimo provoz bude vyplněno pouze záhlaví a oddíly III, IV a V, ostatní oddíly musí zůstat nevyplněny. Výkaz za zařízení mimo provoz se vyplňuje pouze v případě, že zařízení fungovalo v uplynulém školním roce.

V *textové části* se uvádějí označení typu zařízení a adresa podle rejstříku.

A. Dodatek za školní rok 2018/2019

Oddíl III.

Vyplňují pouze diagnostické ústavy.

Ř. 0313: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily v zařízení mezi 1. 9. 2018 a 31. 8. 2019. Výraznější odchylky tohoto ukazatele od kapacity ústavu násobené 365 je nutno zdůvodnit v komentáři.

Oddíl IV.

Ne vyplňují diagnostické ústavy.

Ř. 0404 a 0407: Uvedou se děti, které v době příchodu do zařízení navštěvovaly školu zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona (tj. pro žáky se zdravotním postižením).

Ř. 0409: Uvedou se nově přijatí, které nelze zařadit do předcházejících řádků (ukončili školní vzdělávání, děti před zahájením povinné školní docházky, které nenavštěvují MŠ, případně studenti VOŠ nebo VŠ).

Ř. 0409a až 0409c: Počet nově přijatých v ř. 0401 se rozepíše do jednotlivých řádků podle toho, zda do zařízení přicházejí z původní rodiny, z náhradní rodinné péče nebo z jiného zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Ř. 0414: Rozumí se tím děti podmíněně umístěné nebo přechodně ubytované mimo zařízení (viz § 23 odst. 1 písm. b), c) zákona).

Ř. 0415: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily v zařízení mezi 1. 9. 2018 a 31. 8. 2019, včetně dnů strávených dětmi na útku. Výraznější odchylky tohoto ukazatele od kapacity zařízení násobené 365 je nutno zdůvodnit v komentáři.

Ř. 0416: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily mezi 1. 9. 2018 a 31. 8. 2019 na útku.

Oddíl V.

Ne vyplňují diagnostické ústavy.

Uvedou se děti, které v uplynulém školním roce **během pobytu v zařízení** získaly střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitou nebo prošly rekvalifikačním kurzem.

B. Školní rok 2019/2020

Oddíl II.

Uvádějí se všechny děti se speciálními vzdělávacími potřebami **umístěné ve vykazujícím zařízení k 31. 10. 2019**, kterým jsou poskytována podpůrná opatření v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Není rozhodující, zda bylo dítě vyšetřeno školským poradenským zařízením nebo zda mu

podpůrná opatření v 1. stupni podpory poskytuje samo školské zařízení.

Ř. 0202 až 0204: Dítě se uvede v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, v řádku 0201 bude uvedeno pouze jednou.

Ř. 0202: Uvedou se děti se zdravotním znevýhodněním **uvedeným** v § 16 odst. 9 školského zákona.

Ř. 0203: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají ze zdravotního znevýhodnění **neuvedeného** v § 16 odst. 9 školského zákona, a které potřebují poskytování podpůrných opatření.

Ř. 0204: Uvedou se děti se znevýhodněním souvisejícím s odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními. Tyto děti se dále rozvedou do ř. 0205 až 0207.

Ř. 0205: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají zejména z odlišného kulturního prostředí v rodině dítěte, malé znalosti kultury české společnosti, omezené znalosti vyučovacího jazyka vč. užívání jiného než vyučovacího jazyka v rodině dítěte.

Ř. 0206: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají zejména z jiných životních podmínek v rodině dítěte, obvykle se jedná o dlouhodobě se vyskytující životní okolnosti, např. sociální vyloučení, výraznou chudobu nebo jiné.

Ř. 0207: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají z kombinace více faktorů (např. příslušníci etnických menšin, pokud se v rodině nehovoří vyučovacím jazykem, platí odlišná kulturní pravidla a rodina je sociálně vyloučená).

Ř. 0220: Uvede se počet dětí, kterým jsou ve vykazujícím školském zařízení poskytována podpůrná opatření s kódem NFN (dle doporučení školského poradenského zařízení), bez ohledu na to, zda jsou na tato podpůrná opatření požadovány finanční prostředky či nikoliv.

Oddíl VI.

Do počtu dětí se zahrnují i ty, které jsou ke dni vykazování krátkodobě nepřítomny (hospitalizovány, na návštěvě u rodiny, na útěku ap.).

Ř. 0604: Uvedou se děti nezletilých matek umístěné spolu s nimi ve vykazujícím zařízení. Tyto děti se započítávají do celkového počtu dětí v ř. 0601.

Ř. 0610: Vyplní zařízení, jejichž činnost je specializovaná na výchovně léčebný režim (viz § 9 vyhlášky č. 438/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „vyhláška“).

Ř. 0614: Uvedou se všechny děti s cizím státním občanstvím.

Ř. 0614a: Uvedou se děti se státním občanstvím státu Evropské unie s výjimkou České republiky.

Ř. 0616 a 0617: Nevyplňuje diagnostický ústav. Uvede se počet dětí uvedených v ř. 0601, podle toho, zda u nich před přijetím do vykazujícího zařízení **proběhla** diagnostika v diagnostickém ústavu (ř. 0616) nebo **neproběhla** (ř. 0617).

Oddíl VII.

Tento oddíl se týká dětských domovů, diagnostických ústavů určených pro děti a dále i jiných zařízení, pokud jsou v nich umístěny děti nezletilých matek.

Oddíl IX.

Ř. 0908: Vyplní jen diagnostický ústav.

Ř. 0909: Rozumí se tím děti, které se připravují na povolání v rekvalifikačním kurzu.

Ř. 0912: Vyplní jen dětský domov.

Oddíl X.

Zahrnují se **všichni**, kdo uvedenou činnost vykonávají, bez ohledu na druh jejich pracovní právního vztahu k vykazujícímu zařízení (pracovní poměr, dohoda apod.) a na zdroje financování. Ředitel zařízení bude uveden podle svého profesního zaměření, a to pouze v případě, že v zařízení vykonává některou z odborných profesí.

Sl. 4: Uvedou se počty pracovníků se speciálně pedagogickým vzděláním.

Sl. 8: Při přepočtu na plně zaměstnaného se porovnává úvazek pracovníka se základním úvazkem pro danou kategorii. Údaje o pracovnících přepočtených na plně zaměstnané se uvádějí s přesností na 1 desetinné místo. **Pokud daný pracovník vykonává činnost současně ve více typech zařízení vykazujícího subjektu** (např. v dětském domově se školou i ve výchovném ústavu, diagnostickém ústavu nebo středisku výchovné péče), **bude**

v přepočtu na plně zaměstnané uvedena pouze příslušná část jeho úvazku.

Příklad: 3 pracovníci na plně úvazky, 1 pracovnice na 3/4 úvazku, 1 pracovník na 1/3 úvazku dává úhrnem $3 + 0,75 + 0,3333 = 4,0833$; zapiše se 4,1 přepočteného pracovníka.

Ř. 1001: Speciální pedagog je pracovník, který zabezpečuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami speciálně pedagogickou péči (psychopedickou, somatopedickou, logopedickou, surdopedickou, tyflogopedickou, etopedickou, aj.). Nejde o učitele, který má speciálně pedagogickou kvalifikaci a vykonává přímou vyučovací činnost.

Ř. 1007: Uvádějí se jen **odborní** pracovníci, nezařazení do žádné z předchozích kategorií, např. učitelé působící přímo ve vykazujícím zařízení, pracovníci sociální péče, bezpečnostní pracovníci, apod. Nepatří sem administrativní, provozní apod. pracovníci **ani učitelé ze škol** při vykazujícím zařízení. Nepatří sem ani etoped (uvede se jako speciální pedagog), ani psychoterapeut (psycholog).

Oddíl XI.

Pokud od 31. 10. 2018 nedošlo v zařízení ke stavebním úpravám, měly by se údaje v ř. 1101, 1102 a 1107 rovnat údajům za minulý školní rok. Uvádí se skutečná kapacita zařízení, která se může lišit od údaje uvedeného v rejstříku.

Ř. 1101: Zahrnují se veškerá lůžka určená pro pobyt dětí umístěných v zařízení v ložnicích i v bytech.

Ř. 1102 až 1105: Rozumí se ložnice mimo byty. Rozdělení ložnic se provede podle nejvyššího možného počtu lůžek ve všech pokojích, přípustného podle platných hygienických předpisů, zejména vyhlášky MZd č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nikoli podle skutečné počtu ubytovaných.

Ř. 1106: Uvede se celkový počet lůžek v ložnicích (tj. mimo byty).

Ř. 1107: Uvedou se výhradně byty určené pro pobyt dětí umístěných do zařízení podle § 2 odst. 4 vyhlášky, nepatří sem služební byty zaměstnanců.

Ř. 1108: Uvede se počet lůžek pro děti v bytech z ř. 1107.

Oddíl XII.

Ř. 1201 až 1209: Uvádějí se děti se zdravotním znevýhodněním uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona diagnostikované školským poradenským zařízením. Zahrnují se sem i děti nezletilých matek z ř. 0604, jsou-li zdravotně postižené.

Ř. 1208b: Uvádějí se pouze děti se závažnými vývojovými poruchami chování podle § 16 školského zákona. Děti s poruchami chování podle zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 10 a 11 vyhlášky se uvádějí do ř. 1209a nebo 1209b.

Ř. 1209: Děti s poruchami autistického spektra se zahrnou do tohoto řádku, nezahrnují se v ř. 1201 (s mentálním postižením).

Ř. 1209a: Uvádějí se **děti podle § 10** vyhlášky. Tyto děti se již neuvádějí do ř. 1209b. Pokud se jedná o děti, které mají současně zdravotní znevýhodnění uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona, uvedou se rovněž i do příslušných řádků 1201 až 1210.

Ř. 1209b: Uvádějí se **pouze děti podle § 11** vyhlášky. Tyto děti se již neuvádějí do ř. 1209a. Pokud se jedná o děti, které mají současně zdravotní znevýhodnění uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona, uvedou se rovněž i do příslušných řádků 1201 až 1210.

Oddíl XIII.

Vyplňuje pouze diagnostický ústav. Uvede se počet dětí umístěných v diagnostickém zařízení k 31. 10. 2019 podle délky pobytu dítěte v zařízení k tomuto datu. V případě pobytů delších, než stanovuje platná legislativa (tj. 8 týdnů), bude uveden počet dětí podle důvodu prodloužení pobytu.

Ř. 1301: Uvede se počet dětí, u nichž soudní řízení k ukončení pobytu již proběhlo, čeká se na nabytí právní moci.

Základní kontrolní vazby

oddíl II:

pro oba sloupce:

- údaj v každém z ř. 0202 až 0204 nesmí být větší než v ř. 0201

- součet ř. 0205 až 0207 musí odpovídat počtu dětí v ř. 0204

- údaj v ř. 0220 nesmí být větší než v ř. 0201

pro každý řádek:

- počet dívek ve sl. 3 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 2

oddíl III:

- počet dětí přijatých do diagnostického ústavu (ř. 0301) nesmí být menší než součet počtů dětí přijatých podle uvedených kategorií (ř. 0302 až 0305a) a měl by se mu rovnat
- počet dětí rozmístěných z diagnostických ústavů (ř. 0306) nesmí být menší než součet počtů dětí podle způsobu rozmístění (ř. 0309 až 0312) a měl by se mu rovnat

oddíl IV:

- počet nově přijatých dětí (ř. 0401) se musí rovnat součtu počtů dětí podle uvedených druhů a typů škol (ř. 0402a až 0409)
- počet nově přijatých dívek (ř. 0402) nesmí být větší než počet nově přijatých dětí (ř. 0401)
- počet nově přijatých dětí (ř. 0401) se musí rovnat součtu počtů dětí podle toho, odkud přicházejí (ř. 0409a až 0409c)
- počet dětí, které odešly ze zařízení (ř. 0410), nesmí být menší než počet uskutečněných adopcí a počet odchodů do pěstounské péče (ř. 0411 + 0412), než počet trvale propuštěných dětí (ř. 0413) a než počet dětí podmíněně umístěných nebo přechodně ubytovaných mimo zařízení (ř. 0414)
- počet dívek, které odešly ze zařízení (ř. 0410a), nesmí být větší než počet dětí, které odešly ze zařízení (ř. 0410)
- počet dnů strávených dětmi na útěku (ř. 0416) nesmí být větší než celkový počet dnů uvedený na ř. 0415

oddíl V:

pro každý řádek:

- počet dívek ve sl. 3 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 2

oddíl VI:

- počet dětí celkem (ř. 0601) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0602), než počet úplných sirotků (ř. 0603) a než počet dětí nezletilých matek (ř. 0604)
- počet dětí celkem (ř. 0601) nesmí být menší než součet počtů dětí podle důvodů umístění (ř. 0605 až 0608a), než počet výchovných, rodinných, výchovně - léčebných a pracovně výchovných skupin (ř. 0609 až 0612), než počet dětí s cizím státním občanstvím (ř. 0614) a než počet dětí na útěku (ř. 0615)
- počet nezletilých matek (ř. 0602a) nesmí být větší než počet dívek (ř. 0602)
- počet dětí ze zemí EU (ř. 0614a) nesmí být větší než počet cizinců celkem (ř. 0614)

oddíl VII:

- počet dětí celkem (ř. 0701) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0702) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0703 + 0704)

oddíl VIII:

- počet dětí celkem (ř. 0801) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0802) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0803 + 0804)
- počet dětí ve věku do 15 let (ř. 0803) nesmí být menší než součet počtů těchto dětí podle druhu školy (ř. 0805 až 0806a)
- počet dětí starších 15 let celkem (ř. 0804) nesmí být menší než součet počtů těchto dětí podle druhu školy (ř. 0807 až 0808a)

oddíl IX:

- počet dětí celkem (ř. 0901) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0902) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle zařazení (ř. 0906 až 0912)
- počet dětí celkem (ř. 0901) se musí rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0903 + 0904)

oddíl X:

pro každý řádek:

- počet pracovníků ve sl. 2 nesmí být menší než počet žen ve sl. 3
- počet pracovníků ve sl. 2 nesmí být menší než počet pracovníků ve sl. 4
- přepočtený počet ve sl. 8 nesmí být větší než počet fyzických osob ve sl. 2

oddíl XI:

- celková lůžková kapacita (ř. 1101) se musí rovnat součtu počtů lůžek v ložnicích pro děti (ř. 1106) a v bytech (ř. 1108)
- počet ložnic (ř. 1102) se musí rovnat součtu počtů ložnic podle počtu lůžek (ř. 1103 až 1105)
- počet lůžek v ložnicích (ř. 1102) nesmí být menší než součet počtu 1lůžkových ložnic, dvojnásobku počtu 2-3lůžkových ložnic a čtyřnásobku 4 a vícelůžkových ložnic

oddíl XII:

pro každý řádek:

- počet postižených dětí ve sl. 2 se musí rovnat součtu údajů ve sl. 3 až 5
- počet dívek ve sl. 6 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 2

pro každý sloupec:

- součet údajů v ř. 1210 se musí rovnat součtu údajů v ř. 1201, 1202, 1203, 1204a, 1205, 1206, 1208a, 1208b a 1209
- počet hluchoslepých dětí (ř. 1207) nesmí být větší než počet dětí s více vadami (ř. 1206)

oddíl XIII:

pro každý řádek:

- počet dívek ve sl. 3 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 2

Mezioddílové vazby:

- počet dětí celkem (odd. VI, ř. 0601) se musí rovnat součtu počtů dětí předškolního věku, dětí plnicích povinnou školní docházkou a dětí, které jsou v péči zařízení po skončení povinné školní docházky (ř. 0701 + 0801 + 0901), totéž se týká i dívek (odd. VI, ř. 0602 a ř. 0702 + 0802 + 0902)
- počet dětí nezletilých matek (odd. VI, ř. 0604) by neměl být větší než počet dětí předškolního věku (odd. VII, ř. 0701)
- počet postižených dětí celkem v odd. XII, ř. 1210, sl. 2, nesmí být větší než počet dětí v zařízení celkem v ř. 0601, totéž platí obdobně i pro sl. 3 a počet dětí před zahájením povinné školní docházky v ř. 0701, pro sl. 4 a počet dětí plnicích povinnou školní docházkou v ř. 0801 a pro sl. 5 a počet dětí po skončení povinné školní docházky v ř. 0901, obdobně počet postižených dívek celkem v odd. XII, ř. 1210, sl. 6, nesmí být větší než počet dívek celkem v ř. 0602
- počet dětí s poruchami chování (ř. 1209a a 1209b) v odd. XII, sl. 2 nesmí být větší než počet dětí v zařízení celkem v ř. 0601, totéž platí obdobně i pro počet dívek
- počet dětí uvedených v odd. II, ř. 0201 nesmí být větší než počet dětí celkem v odd. VI, ř. 0601, totéž platí obdobně i pro počet dívek
- počet dětí se zdravotním postižením v odd. II, ř. 0202 se musí rovnat počtu dětí v odd. XII, ř. 1210, totéž platí obdobně i pro počet dívek
- u diagnostických ústavů se musí počet dětí uvedených v odd. XIII, sl. 2 (ř. 1301 + 1302 + 1303 + 1304) rovnat počtu dětí celkem (odd. VI, ř. 0601) a počet dívek uvedených v odd. XIII, sl. 3 (ř. 1301 + 1302 + 1303 + 1304) se musí rovnat počtu dívek celkem (odd. VI, ř. 0602)

Zde jsou uvedeny pouze základní kontrolní vazby, které mají informovat zpracovatele při vyplňování výkazu. Podrobnější - úplné kontrolní vazby jsou součástí pořizovacího programu.